

KULTUR

KRITIK | DEBAT | NAVNE

Prima Pop aus Dänemark

Fra undergrunden hjemme i Danmark til airplay og koncerter i Tyskland. Mange nye danske bands har med succes valgt at tage på turne ned ad Autobahn'en. En eksportsucces skabt af langsigtet arbejde.

Klokken har passeret midnat, da vi finder det store, mørke hus, der ligger helt for sig selv på Oberbaumstrasse i en ellers livlig trekant i Kreuzberg. Facaden er helt lukket, så vi går om i baggården. I et hjørne hænger en snor med vasketøj og blæfrer i nattens brise, i den anden ende er de sidste gæster ved at forlade noget, der ligner en interimscafé, og på døren ved en lille trappe ned til kælderens hænger en hvid seddel.

På papiret har nogen skrevet, at alt, hvad der kunne tænkes at finde sted dernede, er af privat karakter. Og man er kun velkommen med invitation eller som medlem. Fotografen og jeg tøver lidt ved døren, for vi har hverken medlemskab eller adgangskort. Men vi har hørt, at det er dernede, the action finder sted denne aften, hvis man vil opleve den helt rå undergrund i Berlin. Og det vil vi.

Så går vi ind og ned i kælderen ad den snævre trappe. Nede fra det oplyste rum kigger en mand i læderjakke op på os. Da vi kommer ned, kan vi drage et lettelsens suk. Nærmest overstrømmende venligt tager han imod os og opfordrer til hurtigt indkøb af en øl i baren. For showet vil begynde om fem minutter.

Forgiftet poesi

Showet i det, der ligner en nedslidt vaskekælder peppet op med kulørte lamper og gennembrugte sofaer i brune nuancer, er premieren på danske Miss Tigras Pop Poisoned Poetry (popforgiftet poesi). Bag navnet gemmer sig den 39-årige Henriette Thorslund, som i 13 år har kæmpet for at slå igennem i Berlin med sin blanding af oplæste digte, visuelle effekter og musik.

Denne aften dropper hun for første gang alle mellemregningerne og synger sin poesi som skitseagtige sange over heftige beats fra en medbragt dj ved en mikserpult, mens storbyen Berlin suser forbi på billeder bag hende i den lille kælder. Hele opsætningen, Miss Tigras stive bevægelser ved billederne af Berlin, de melankolske digte og den hårde musik skrider tilbage til firsernes i diskant og modlys. Men den danske kunstner får hurtigt charmet sig ind på alle de 19 tilstedeværende i det lille rum med sin helt egen flirtende humor.

»Hvis det er en fordel at være dansk musiker i Berlin, er det aldrig gået op for mig. Men det er en fordel at være dansk, fordi vi er mere umiddelbare og åbne end tyskerne. Det gør indtryk, og det prøver jeg nu at udnytte som en charme, samtidig med at jeg prøver at overbevise berlinerne om, at jeg kan noget på deres egen hjemmebane, den elektroniske musik, siger Henriette Thorslund.

Selv om Henriette Thorslund repræsenterer undergrunden i Berlin, er hendes lille koncert i kælderen i Kreuzberg symptomatisk for den uventede succes, danske musikere nyder i Tyskland for tiden. En bølge, der netop er startet i kælderniveauet for ved hårdt arbejde at være baksæd op ad trapperne til toppen af de tyske hitister og ind på fyldte spillesteder.

De små er de store

»Det er bemærkelsesværdigt, at det ikke er de største navne i dansk rock, der gør det så godt her hos os. Derimod er det mindre, danske navne med originalitet,

gode melodier og gåpåmod. Det er hverken Kashmir, D:A:D eller Mew, der er det største rocknavn, men derimod sådan nogle som Figurines. Fordi de gider spille meget her frem for at sætte alt på at slå igennem i England og USA, siger Jan Klausen, der trods navnet er pæretysk, men født i Husum nær den danske grænse.

Han ejer det store bookingbureau Queen About Music i Hamburg, som har stået for importen af mange af de danske bands i Tyskland i de senere år.

Her har den danske invasion markeret, at der er sket et nybrud oppe nordpå. Unge musikere fra Danmark har udgivet plader, spillet koncerter og mange steder i Europa oplevet en popularitet, der for få år siden syntes umulig. Med naboen Tyskland som det mest begejstrede land.

Mens den tyske musikbranche i det seneste års tid har fået afsat folk som slagersangerinden Helene Fischer og kollegaen Hansi Hintenseer fra Tyrol til Danmark, er det helt anderledes toner, der er roget den modsatte vej.

Aldrig velkomne

En lang række navne med sangerinderne Aura og Medina samt heavybandet WhoMadeWho i den aktuelle front har kørt adskillige Autobahn'er tynde fra koncert til koncert, oprådt i medierne og solgt plader i stort tal. Volbeat er det internationale navn, der har solgt flest koncertbilletter i Tyskland i år, selv hvis man tæller mastodonter som U2 og Metallica med.

»Bortset fra at man ser en del sjove frisurer og underlige overskæg oppe fra scenen, er det såmænd ikke anderledes at turnere i Tyskland end så mange andre steder. Musikbranchen dernede har et lidt gammeldags prag - i Tyskland vil de eksempelvis stadig have videoer, hvilket man er gået væk fra de fleste andre steder.

Men det er professionelle folk, og vi har altid følt os velkomne. De gider gøre en indsats for os, siger sanger Michael Poulsen fra Volbeat, der som konsekvens af succesen har flyttet hovedkvarteret for bandets internationale affærer til Tyskland.

For den danske pladebranche er Volbeats massive gennembrud set skoleeksempel på, hvad en god musikstil og enestående hårdt arbejde kan gøre, som formanden for pladebranchens sammenslutning IFPI, Henrik Daldorph, udtrykker det.

»Det er et mægtigt mentalt rygstød, som viser, at de ting, vi har arbejdet med i Danmark, gode sange og personlighed, lønner sig, hvis man er villig til at arbejde hårdt for at

komme ud. Det giver stolthed og selvtillid, siger Henrik Daldorph.

Både han og tyske branchefolk påpeger, at en stor del af den danske succes er baseret på den langsigtede strategi, eksportinitiativet MXD (Music Export Denmark) har lagt i samarbejde med Spot Festivalen og Roskilde Festival med hjælp fra DR og pladebranchen. Planen går ud på at invitere internationale branchefolk til Danmark for at opleve ny lokal musik på Spot i Århus og i Roskilde. Og så ellers arbejde målrettet for at få de nye navne herfra ud til tilsvarende arrangementer i blandt andet Tyskland.

»Den model er noget helt specielt for Danmark, så vidt jeg ved. Det er, som om alle, der arbejder med musik i det land, er en stor familie, hvor alle kender hinanden og arbejder sammen. Sådan er det ikke i Tyskland, hvor man ikke bruger de kræfter og tiden på at hjælpe lokale

kunstnere. Som så heller ikke selv arbejder på samme målrettede mådes, siger Jan Klausen.

Det nye Sverige

Med noget, der minder om sjældent selvsikkerhed og frækhed, har den danske musikbranche markedsført sig selv i Europa under sloganet 'Denmark is the new Sweden', underforstået, at nu er det endelig os, der har taget teten, efter at Sverige har været det internationalt mest (aner)kendte musikland i Skandinavien,

siden Abba brød igennem i starten af 1970'erne.

Et slogan, koncertarrangøren Stefan Lehmkuhl fra Melt Booking og den lokale Melt Festival gjorde sit for at pille ned dagen inden Miss Tigras show i kælderen, da jeg mødte ham i gården til Berlins p.t. hotteste klub, Ritter Butzke, som ligeledes ligger i Kreuzberg.

»Der er mange gode bands i Danmark, og det er derfor, vi kan lide dem, og ikke, fordi de er danske. Mange tyskere er formentlig ikke engang klar over, at nogle af

TIGER. Gennem 13 år har Henriette Thorslund (øverst) boet og arbejdet for at slå igennem som poet og performancekunstner i Berlin under navnet Miss Tigras. Nu håber hun at slå igennem i bølgen af dansk succesmusik. Trentemøller har allerede et trofast tysk publikum (midt), og også Spleen United trækker folk af huse. Foto: Joachim Adrian

Venstres angreb på Rigsrevisor og dermed på hele institutionen er så infam, at man ikke kan komme på fortilfælde Anita Bay Bunde-gaard, kulturredaktør

Side 6

Sort Sol er tilbage

Veteranerne i Sort Sol tager på turne igen. »Denne gang kommer det indefra, og det føles helt rigtigt«, siger guitarist Lars Top-Galia. Side 3

BERLIN

Politiken i Berlin Ist die Party vorbei?

Danskerne har altid været draget af Berlin. Siden Muren faldt, har vi valfartet til byen for at blive en del af dens fascinerende modsætninger og suge kultur til os fra Europas på en gang driftsikre og anarkistiske dynamo.

Men noget tyder på, at kreativiteten og opfindsomheden er ved at gå ned i tempo. Måske er berlinerne kørt trætte?

Politiken har sendt en redaktion til byen for gennem en uge at undersøge, hvad der egentlig sker i Tysklands urolige hjerte. Og om festen virkelig er forbi for Berlin.

Tidligere artikler blev bragt 9., 10., 11., 12., 13. og 14. oktober.

FAKTA DANSK HITMAGERE

De mest spillede danske komponister i Tyskland er ifølge Koda i Danmark:

1. Anders Benløkke (Alphabeat)
2. Jacob Gade - komponisten bag klassikeren 'Tango Jalousi'
3. Anders Trentemøller
4. Ida Corr
5. Jørgen Olsen - ja, ham fra Brødrene Olsen

de populære navne kommer fra Danmark. For de synger på engelsk uden accent, hvad de færreste tyske sangere i øvrigt formår. Men publikum her i landet har et åbent sind og vil gerne høre god musik. Det får vi fra Danmark i øjeblikket, medgiver han.

Få minutter senere bekræftede Spleen United og WhoMadeWho, at musik fra naboen i nord virkelig er populær i Berlin, da de to bands leverede en udsolgt og forrygende dobbeltkoncert i den opbedede klub. Hvor mange blandt publikum dog ganske rigtigt ikke var klar over, hvor de tiljulede bands på scenen kommer fra.

»De er vildt fede, så jeg er ligeglad, om de er fra Danmark eller Tyskland. De taler jo også engelsk og synger engelsk. Ganske vist uden den accent, man altid kan høre hos tyske bands, og det er imponerende. Måske er den største ros, at man slet ikke kan høre, at de er fra Danmark, siger Samuel Müller til mig.

Med sin kæreste danser han hele aftenen begejstret til de danske bands, hvoraf han på forhånd kun kendte WhoMadeWho.

»Jeg så dem på et lille sted for et par år siden, og siden har jeg hørt dem på radioen og fulgt dem på nettet. De har den vildeste energi, siger han.

Uden at det ligefrem har givet det store rabalder i hjemlandet eller udløst Aquaagtige ringe i vandet, er netop WhoMadeWho blevet måske Danmarks bedst kendte musikalske ambassadører i udlandet, hvor bandet turnerer og står side om side med store navne på festivalscener. På Facebook har WhoMadeWho således flere venner med tysk pas end med dansk.

»Som mange andre danske bands kan de noget, tyskerne ikke kan. Ellers gad vi ikke høre på dem. Danskerne er gode til at kombinere indierock med elektronisk musik og dance ligesom WhoMadeWho. Det er faktisk poppet, men samtidig kan det kant. For mig er det unikt, og det er vel det, mange mennesker gerne vil finde. Vi kan jo kalde det undergrundspop eller sådan noget, hyder forklaringen fra Maik Pallasch, der har lavet aftaler om videreformidling af de danske navne for den tyske afdeling af publishinggiganten Sony ATV.

Han var blandt de mange, der ventede forventningsfuldt i gården ved Ritter Butzke. Men aftenen efter, da Trentemøl-

Fortsættes side 5

BERLIN

Fortsat fra forsiden

ler lagde sin verdensturne forbi Astra i Berlin, var endnu flere fra musikbranchen mødt frem. Også Trentemøller er en gigant, i hvert fald i den tyske undergrund, hvor den danske enspænder har slået nationens mange store navne i elektronisk musik.

»Det er ganske imponerende, hvad Anders Trentemøller har gjort i Tyskland. Det skyldes først og fremmest, at han er sig selv, både som musiker og person. Man er aldrig i tvivl om, hvem det er, når man hører Trentemøller, og det er helt særegent for elektronisk musik. Der er et meget stort fællesskab af loyale fans omkring Trentemøller. Og så er han en professionel person, der ved, hvad han vil og ikke vil, sådan som de fleste danske musikere, siger Olav Reinholz fra Poker Flat Records, der repræsenterer Trentemøller i Tyskland.

Hvad gider han ikke?

»Stille op til interview med tyske teenagemagasiner, for eksempel. Han gider ikke snakke om sin yndlingsfarve og sådan noget. Det må vi bare respektere, så han kan stole på os.

Stiller man ind på store radiostationer som Radio 1 i Berlin, går der for tiden ikke lang tid, inden en dansk sang dukker op i

æteren. Forleden viste den europæiske tv-kanal Arte et syv minutter langt indslag om dansk musik og eksporten af samme i sit seriøse kulturprogram Tracks med 7 millioner seere i lande som Tyskland, Frankrig, Schweiz, Østrig, Holland og Belgien.

»Når selv en stor kommerciel radio som vores spiller dansk musik, siger det lidt om gennemslagskraften. Især i vores ungdomsprogram Fritz har de rigtig meget rock fra Danmark. Det er simpelthen gode sange med melodi og personlighed. Jeg kan høre, at der er en stor begejstring for 1980'erne i dansk musik i øjeblikket, og det kan vi også godt lide i Tyskland. Det er velegnet til radio, og vi spiller endda også dansksprogede sange med bands som Nephew og Efterklang, siger musik-ekspert og programvært på Radio 1 i Berlin Steen Lorenzen.

FAKTA DANSK BANDS I TYSKLAND

De danske bands med succes syd for grænsen tæller blandt andre: Agnes Obel, Aura, Figurines, Duné, When Saints Go Machine, Vinnie Who, Volbeat, Blue Van, Spleen United, Maria Timm, Broken Beats, WhoMadeWho, Trentemøller, Medina, Kasper Bjerke, Kellermensch, Asteroid Galaxy Tour, Efterklang, Nephew og Thee Attacks. Næste bølge kommer fra Ginger Ninja og Fallulah.

Han opfordrer ligefrem danske musikere til at synges på deres modersmål, »fordi resultatet er mere originalt, og det er det, verden vil have nu.

Mere dansk i radioen

Selv om der ikke findes tal for det samlede salg af dansk musik på cd og download i Tyskland, er der dokumentation for succeshistorien. Således er danske musikeres indtjening på at blive spillet i hovedsageligt radioerne i de senere år steget drastisk. Stigningen fra 2008 til 2009 var på hele 37 procent.

»Det er tal, der fint understreger den udvikling. Vi har bemærket, at det går overordentlig fint for vores musikere i Tyskland, siger Birgitte T. Henriksen, pressechef i organisationen KodaGramex.

På listen fra sidste år, hvor Volbeat, Aura og Medina endnu ikke havde indtaget Tyskland, var det Anders Boniløkke fra Alphabeat, der var den mest indtjenende danske sangskriver i nabolandet. Den liste vil se anderledes ud i år, hvor dansk musik til gengæld helt sikkert vil fastholde taget i tyskerne.

»Det kan jeg slet ikke se, hvorfor den ikke skulle. Danskerne er arbejdsvillige og gider turnere her, modsat mange bands fra England. Rent logistisk er det selvfølgelig også nemt at komme til Tyskland for jer. Mange af jeres grupper har bygget en solid og loyal fanbase op ved at komme igen og igen. Det betaler sig. Og så skal man jo ikke glemme, at der bor mange danskere i Berlin, så man altid er sikret et

publikum, siger bookeren Jan Klausen.

Om Henriette Thorslund alias Miss Tigras efter 13 års tro tjeneste i den tyske undergrund endelig står over for sit store gennembrud med bølgen af dansk succes, må fremtiden vise. I første omgang kunne den danske sangerinde glæde sig over, at hendes fødselsdag blev fejret med ikke helt ædruelig fødselsdagssang fra de 19 fremmødte i kælderen i Kreuzberg. Den blonde dansker blev hyldet på tysk, naturligvis.

erik.jensen@pol.dk

FAKTA DANSK TURNE I TYSKLAND

Thee Attacks

- 27. oktober: Ost-Pol Dresden
- 28. oktober: Museums Keller, Erfurt, Thüringen
- 29. oktober: Teenage Beat Club @ 59:1 München
- 31. oktober: Swamp Freiburg
- 4. november: Druckluft Oberhausen
- 6. november: Bang Bang Club Berlin
- Murder
- 22. september: Thalia Kino, Dresden
- 23. september: Reeperbahn Festival, Hasenschaukel Hamburg
- 25. september: Sally's Sound @ Lux, Berlin
- 27. september: Haldern Pop Bar, Rees-Haldern
- 28. september: Museums Keller, Erfurt, Thüringen